

Андрэй Хадановіч
(Андрэй Хадановіч)

Прагрэс у літаратуры
Вершы на розных мовах

На дарозе

па пояс у джынсах брыдзеш супраць плыні шашы
твае непужаныя думкі як іншаходцы ў прэрыі
і стэрэа-скавышы як госці на свяце душы
новаю аранжыроўкай гудуць у плэеры

аблокі ўгары няспынныя як аўто
між пятым і трыццаць пятым агораным кіламетрам
не спыніш нікога й цябе не спыніць ніхто
і першы сустрэчны акажацца проста ветрам

будуеш замкі з паветра і першы блін
выходзіць нечым сярэднім між бібліятэкай і вежай
на гэтым свеце так многа кніг і цаглін
а ты з усіх акадэміі не скончыў нават мядзведжай

і можна згубіцца ў трох дарожных слупох
і ў думках так ціха — чуваць як робіцца муха
сланом і ты так доўга ў дарозе што Бог
здаецца сузор'ем Вялікага Віні-Пуха

Kelyje

prieš plento srovę džinsuotas lig juostos brendi
tavo neįbaikštintos mintys lyg eidininkas prerijoje
ir stereoskersvėjis it sielos šventės svetys
nauja aranžuote plyšauja plejery

debesys viršuje nestojantys kaip auto-
mobiai tarp penkto ir trisdešimt penkto sustiprinto kilometro
nieko nesustabdysi ir nieks tavęs neprivers sustot
ir pirma sutikta dvasia pasirodys tebusus vėtra

pirmas blynas iš oro statyta tavo pilis
nei bibliotekos nei bokšto tik kreivas kraigas
pasaulio apstybėje knygu ir plytu gali paklyst

o tu iš visų akademijų net ir meškų nebaigęs

tarp trijų pakeleš stulpų pasiklyst gali
taip tylu mintyse — girdėti kaip musė aptukus
drambėja o tu taip ilgai kely
kad Dievas jau regis žvaigždynas Didžiojo Pūkuotuko

iš baltarusių kalbos vertė Vladas Braziūnas

W drodze

gdy po pas w džinsach człowiek pod prąd szosy ruszy
jego odważne myśli suną wdzięcznym inochodem
i przeciągi stereo — goście bibki duszy
głośno grają w plejerze w aranżacji modnej

chmury jak samochody wciąż pędzą swą drogą
od piętego trzydzieści kilosów niełatwe
nikt ciebie nie zatrzyma ani ty nikogo
a pierwszy napotkany okaże się wiatrem

stawiasz zamki z powietrza pierwszy ich załątek
trąci książnicą wieżą też od niego jedzie
na świecie tyle cegieł jest i tyle książek
z akademiis nie skończył nawet tej niedźwiedziej

droga o drogę pyta i kpi z drogi droga
w myślach cisza ogromna i mucha-wariatka
zmienia się w słonia w górze zmęczony nie Boga
widzisz ale gwiazdozbiór Kubusia Puchatka

przełożył Leszek Engelking

На дороге

по пояс в джинсах бредешь против течения трассы
твои мысли непуганые как иноходцы в прерии
и стерео-сквозняки как воздушные асы
новой аранжировкой гудят в плеере

облака над тобой без тормозов как авто

между пятым и тридцать пятым осиленным километром
никого не окликнешь и тебя не окликнет никто
и первый встречный окажется просто ветром

строишь воздушные замки масон-книгочей
вавилонскую башню с библиотекой пизанской
на этом свете так много книжек и кирпичей
а ты из всех факультетов не закончил даже цыганский

в трех дорожных столбах ты потеряться мог
и в мыслях так тихо — слышно как превращается муха
в слона и ты так долго в дороге что Бог
кажется созвездием Великого Винни-Пуха

перевёл Игорь Белов

В дорозі

по пояс у джинсах бредеш проти руху мерщій
думки твої ще не лякані як іноходці в прерії
і протяги-товариші як гості на святі душі
аранжуванням новим гудуть у плесері

хмари вгорі неспинні мовби авто
між п'ятим і тридцять п'ятим прокрученим титром
не спиниш нікого й тебе не спинить ніхто
і перший зустрічний виявиться лише вітром

будуєш повітряні замки і перший блін
виходить чимось середнім між бібліотекою й вежею
на цьому світі стільки книг і цеглин
а ти з усіх академій не закінчив і ведмежої

й забрівши в стовпи придорожні блудиш між них обох
й так тихо в думках — чути як робиться муха
слоном і ти так довго в дорозі що Бог
здається сузір'ям Великого Віні-Пуха

переклав Сергій Жадан

Парная лічба

Дзяўчына прыходзіць у краму.
Дзяўчына купляе рамонкавую гарбату,
пакунак на дваццаць аднаразовых пакецікаў.
Дзяўчына прыносіць пакунак дадому.
Дзяўчына выцягвае пакецікі па адным,
варожачы: “Кахае. Не кахае.
Кахае. Не кахае. Кахае”.
Хоць ведае, як бывае ў жыцці
з парнымі лічбамі. А што рабіць?
Рамонкавую гарбату на дваццаць пяць пакецікаў
зноў раскупілі іншыя дзяўчаты.

კენტი და ლუწი

გოგონა შედის მაღაზიაში,
ყიდულობს გვირილის ჩაის,
მთელ კოლოფს, ერთჯერადი ოცი პაკეტით.
სახლში მიაქვს გოგონას ჩაი და
რიგრიგობით ამოაქვს პაკეტები კოლოფიდან,
თან მკითხაობს: "ვუყვარვარ. არ ვუყვარვარ.
ვუყვარვარ. არ ვუყვარვარ. ვუყვარვარ".
თუმცა კი იცის ლუწისა და კენტის ამბავი
ამქვეყნიური. მაგრამ რა ქნას, რა გზას ეწიოს?
გვირილის ჩაი ხომ ოცდახუთი ცალი პაკეტით
მაღაზიებიდან კვლავ დაიტაცეს სხვა გოგონებმა.

თარგმნა შოთა იათაშვილმა

Lyginis skaičius

Mergaitė ateina į parduotuvę.
Mergaitė perka ramunėlių arbatos
pakuotę — dvylika vienkartinį maišelių.
Mergaitė parsineša pakuotę namo.
Mergaitė po vieną traukia maišelius,
Buria: „Myli. Nemyli.
Myli. Nemyli. Myli“.
Nors žino, kaip būna gyvenime

su lyginiais skaičiais. Tik ką daryti?
Ramunėlių arbatą po dvidešimt penkis maišelius
vėl išpirko kitos mergaitės.

iš baltarusių kalbos vertė Vytas Dekšnys

Gerade zahlen

Ein Mädchen kommt in den Laden.
Das Mädchen kauft Kamillentee,
eine Packung mit 20 Einweg-Beutelchen.
Das Mädchen bringt die Packung heim.
Das Mädchen zupft die Beutel einzeln heraus,
wie Blätter: Liebt mich. Liebt mich nicht.
Liebt mich. Liebt mich nicht. Liebt mich.
Auch wenn sie weiß, wie das Leben
so spielt, mit seinen geraden Zahlen. Was tun?
Kamillentee mit 25 Beutelchen wurde ja
wieder von anderen Mädchen aufgekauft.

aus dem Weißrussischen von Hendrik Jackson

Liczba parzysta

Dziewczyna idzie do sklepu.
Dziewczyna kupuje herbatę rumiankową,
pudełko z dwudziestoma jednorazowymi torebkami.
Dziewczyna przynosi pudełko do domu.
Dziewczyna wyjmuję torebki po jednej,
wróżąc sobie: „Kocha. Nie kocha.
Kocha. Nie kocha, Kocha”.
Chociaż wie, jak to bywa w życiu
z liczbami parzystymi. Co robić?
Herbatę rumiankową po dwadzieścia pięć torebek
znowu wykupiły inne dziewczyny.

przełożył Leszek Engelking

Чет и нечет

Девчонка приходит в магазин.
Девчонка покупает ромашковый чай,
пачку на двадцать одноразовых пакетиков.
Девчонка приносит пачку домой.
Девчонка вытягивает пакетики по одному,
гадая: «Любит. Не любит.
Любит. Не любит. Любит».
Хотя знает, как бывает в жизни
с четом и нечетом. А что делать?
Ромашковый чай на двадцать пять пакетиков
вновь раскупили другие девчонки.

перевела Анастасия Афанасьева

Парні числа

Дівчина заходить у крамницю.
Дівчина купує чай з рум'янку,
пачку на двадцять одноразових пакетиків.
Дівчина приносить пачку додому.
Дівчина виймає пакетики по одному,
ворожить: “Любить. Не любить.
Любить. Не любить. Любить”.
Хоча знає, як-то буває в житті
з парними числами. А що вдієш?
Чай з рум'янку на двадцять п'ять пакетиків
знов розкупили інші дівчата.

переклала Галина Крук

Sudé číslo

Holka přijde do obchodu,
koupí si heřmánkový čaj,
balení obsahující dvacet sáčků.
Holka přinese balení domů.
Vyndává sáčky jeden po druhém
a hádá: „Má mě rád. Nemá mě rád.
Má mě rád. Nemá mě rád. Má mě rád.“

I když ví, jak to v životě chodí
se sudými čísly. Ale co naděláš?
Heřmánkový čaj balený po pětadvaceti sáčcích
zase rozebraly jiné holky.

přeložil Max Ščur

Jämnt tal

En flicka kommer till en affär.
En flicka köper kamomillte —
en förpackning med tjugo engångspåsar.
En flicka tar förpackningen med sig hem.
En flicka plockar ut påsarna en efter en
och spår: - Älskar. Älskar inte.
Älskar. Älskar inte. Älskar.
Fast hon vet vad som kan hända i livet
med jämna tal. Men vad gör man?
Alla förpackningar med tjugofem påsar
har återigen köpts av andra flickor.

översättning Dmitri Plax

Прагрэс у літаратуры

А ўсё-ткі меў рацыю
французскі казачнік,
які кляўся й бажыўся,
што ёсць прагрэс у літаратуры.

Сённяшні Гамэр
ніяк не залежыць
ад перабояў электраэнергіі,
цалкам можа кіраваць
новай Нацыянальнай бібліятэкай,
хоць у душы крыху зайздросціць
Рансару й Бетховэну:
найлепшыя творчыя вечарыны
ладзіліся ў ДК таварыства глухіх.

Сапфо

больш не балатуецца на пасаду
дзясятай музы,
бо адмовілася на карысць кінематографа;
і хоць не спазнала шчаслівага кахання,
затое атрымала свой нобель
за прапаганду паліткарэктнасці,
апярэдзіўшы Вэрлена, Рэмбо і Жорж Санд.

Стары Анакрэонт
даўно кінуў піць
і можа толькі мроіць пра дзяўчатак,
затое ўключаны ў праграму
ўсіх школ і ўніверсітэтаў Грэцыі.

Віён
напоўніцу адчуў
усёмагутнасць праваабаронцаў,
хоць у краіне так і не скасавалі
смяротнага пакарання,
а нават калі скасуюць —
што зменіць купка дысідэнтаў
з транспарантамі “дзе Віён?”

Усімі адрынута Гюго
на ўласным досведзе зведаў,
што выраз “мець гемарой”
мае не толькі пераносны сэнс.
Затое цяпер ёсць шоў-бізнэс,
і можна пісаць словы на музыку.

Ганкур
вядзе жывы дзённік у інтэрнэце.
Пакутуе на падваенне асобы.

Фолкнэр і Маркес
канкуруюць на рынку турпаслугаў,
прапануючы гарачыя туры
ў Ёкнапатафу і Маконда.

І толькі Катул
не адчуў асаблівых зменаў:
як дзве тысячы з нечым год таму,
ён аплаквае вераб’я сваёй каханай.
Птушыны грып, знаеце...

Progress in Literature

After all a French story-teller
had a point
when he swore his allegiance
to the progress in literature.

Contemporary Homer
does not depend
on power outage,
he can easily run
a new National library,
though at heart he envies
Ronsard and Beethoven:
after all the best readings
were organized by the Deaf Association.

Sappho
does not run for the position
of the tenth muse any longer,
now she is all about cinematography;
and though unsuccessful in private life,
she got a Nobel prize
for the promotion of political correctness,
leaving behind Verlaine, Rimbaud and George Sande.

Old Anacreonte
has quit drinking
and can only dream of young girls,
in return he is on the “must-read” list
of all Greek schools and universities.

Villon
experienced to the full
the omnipotence of legal experts,
though his country did not abolish
death penalty,
and even if it does —
what could possibly be changed
by a handful of dissidents
with slogans “Where is Villon?”

Hugo, rejected by everybody,

learned from his own experience
that expression “you are a hemorrhoid on my ass”
is not only figurative.
On the other hand now we have show business
and one can always write lyrics for pop songs.

Goncourt
writes a live diary on the internet
and suffers from split personality.

Faulkner and Marquez
are rivals on the tourist market
offering hot tours
to Yoknapatawpha and Makondo.

And only Catullus
didn't go through any drastic changes:
just like two thousand and something years ago,
he is mourning over the death of his mistress's sparrow.
Bird flue, you know...

translated by Valzhyna Mort

Postęp w literaturze

Miał jednak słuszność
ten francuski bajkopis,
co ręczył i przysięgał,
że w literaturze istnieje postęp.

Dzisiejszy Homer na przykład
nie jest uzależniony
od przerw w dostawie energii elektrycznej,
może z powodzeniem zarządzać
nową Biblioteką Narodową,
choć w duchu troszkę zazdrości
Ronsardowi czy Beethovenowi:
wieczory autorskie udawały się najlepiej
w pałacu kultury towarzystwa głuchych.

Safona
nie ubiega się już o posadę
dziesiątej Muzy,

zrzekła się jej na rzecz kina;
nie znalazła co prawda szczęścia w miłości,
ale ma swojego Nobla,
bo w propagandzie poprawności politycznej
wyprzedziła Verlaine'a, Rimbauda i George Sand.

Anakreon, zdrajca stary,
od dawna skończył z pićciem,
a o dziewczętach może tylko pomarzyć,
ale za to mieści się w programie
wszystkich szkół i uniwersytetów Grecji.

Villon
w całej rozciągłości doświadczył
wszechmocy obrońców praw,
choć w kraju nie zniesiono jednak
kary śmierci,
a gdyby ją nawet zniesiono —
cóż znaczy garstka dysydentów
z transparentami „Gdzie jest Villon?”

Odrażony przez wszystkich Hugo
przekonał się na własnej skórze,
że zwrot „wysiedzieć sobie hemoroidy”
ma nie tylko przerośnięty sens.
Ale za to istnieje dziś *show business*
i można „pisać słowa do muzyki”.

Goncourt
prowadzi *live journal* w Internecie.
Cierpi na rozdwojenie jaźni.

Faulkner i Márquez
konkurują na rynku usług turystycznych,
oferując gorące wycieczki
do Yoknapatawpha i Macondo.

I tylko Katullus,
nie świadom żadnych szczególnych przemian,
jak dwa tysiące lat temu z hakiem
opłakuje wróbelka swojej ukochanej.
Wiecie państwo, ptasia grypa...

przełożył Adam Pomorski

Fortschritt in der Literatur

Und jener französische Märchenerzähler
hatte doch Recht, bei Gott
darauf zu schwören,
dass es in der Literatur Fortschritt gebe.

Der heutige Homer
ist von Ausfällen des Elektrizitätswerkes
nicht abhängig,
er kann ganz auf sich gestellt
die neue Nationalbibliothek leiten,
auch wenn er insgeheim ein wenig neidisch ist
auf Ransard und Beethoven:
die allerbesten Künstlerabende
im Haus der Kultur veranstaltete der Verein für
Gehörlose.

Sappho
möchte nicht mehr
das Amt der zehnten Muse innehaben.
sie hat um des Kinos willen darauf verzichtet,
und wenn sie auch nie glückliche Liebe kennenlernte,
so hat sie doch den Nobelpreis
für Propaganda politischer Korrektheit bekommen,
hat Verlaine, Rimbaud und George Sand übertroffen.

Der alte Anakreon
hat längst mit dem Trinken aufgehört
und von Mädchen kann er nur noch träumen,
dafür steht er aber auf dem Lehrplan
sämtlicher Schulen und Universitäten Griechenlands.

Villon
hat durch und durch
den großen Einfluss der Bürgerrechtler zu spüren
bekommen.
obwohl die Todesstrafe
im Land immer noch nicht abgeschafft wurde
— ja selbst wenn man sie abschaffte —
was kann eine Handvoll Dissidenten
schon verändern, mit ihren Spruchbändern
“Wo ist Villon?”

Hugo hat Elend
am eignen Leib erfahren
und, dass *die Krätze kriegen*
nicht nur eine übertragene Bedeutung hat.
Doch es gibt ja das Showbusiness
und man kann Texte zu Musikstücken schreiben.

Goncourt
schreibt ein Tagebuch auf *livejournal.com*
Er leidet an der Verdopplung seiner Persönlichkeit.

Faulkner und Marquez
konkurrieren in der Tourismusbranche,
sie bieten Last-Minute-Reisen
nach Yoknapatawpha und Makondo an.

Einzig Catull
hat sich nicht sonderlich verändert:
wie damals vor zweitausend und ein paar Jahren
beweint er den Spatzen seiner Geliebten.
Vogelgrippe, sie wissen schon...

aus dem Belarussischen von Hendrik Jackson

Прогресс в литературе

А всё-таки был прав
французский сказочник,
который клялся и божился,
что есть он, прогресс в литературе.

Сегодняшний Гомер
никак не зависит
от перебоев с электроэнергией,
вполне может руководить
новой Национальной библиотекой,
хотя в душе слегка завидует
Ронсару и Бетховену:
лучшие творческие вечера
проводятся в ДК общества глухих.

Сапфо

больше не баллотируется на пост
десятой музы,
отказавшись от него в пользу кинематографа;
и хотя не познала счастливой любви,
зато получила свой нобель
за пропаганду политкорректности,
опередив Верлена, Рембо и Жорж Санд.

Старый Анакреонт
давно бросил пить
и может только мечтать о девочках,
зато включен в программу
всех школ и университетов Греции.

Вийон
в полной мере ощутил
всемогущество правозащитников,
хотя в стране так и не отменили
смертную казнь,
а если б даже отменили —
чем ему поможет кучка диссидентов
с транспарантами “где Вийон?”

Всеми отверженный Гюго
на собственном опыте изведal,
что выражение “иметь геморрой”
употребляется не только в переносном смысле.
Зато теперь есть шоу-биз,
и можно писать слова на музыку.

Гонкур
ведет живой журнал в интернете.
Страдает раздвоением личности.

Фолкнер и Маркес
конкурируют на рынке туруслуг,
предлагая горящие туры
в Йокнапатофу и Макондо.

И только Катулл
не почувствовал особых изменений:
как две тысячи с лишним лет назад,
он оплакивает воробья своей любимой.
Птичий грипп, знаете ли...

Literatūros progresas

Nebuvo visai neteiskus
tas prancūzų porintojas,
prisiekinėjęs ir dievagojęsis,
kad literatūros progreso esama.

Šiandieninis Homeras
niekaip nepriklauso
nuo elektros energijos pertrūkių,
vadovauti kaip niekur nieko
gali naujajai Nacionalinei bibliotekai,
nors širdy bent kiek pavydėti
Ronsarui ir Bethoveniui:
geriausi kūrybos vakarai būdavo
kurčiųjų draugijos kultūros namuose.

Sapfo
nebesibaletuoja i dešimtosios
mūzos postą,
kadangi atsisakė kinematografo naudai;
ir nors nepatyrė laimingos meilės,
užtat gavo savąjį nobelį
už politinio korektiškumo propagandą
aplenkusi Verleną, Rembo ir Žorž Sand.

Senasis Anakreontas
seniai metė gerti
ir gali tik pasvajot apie merginas,
užtat įrašytas į visų
Graikijos mokyklų ir universitetų programą.

Vijonas sotus lig kaklo
žmogaus teisių gynėjų visagalybės,
nors mirties bausmė šalyje
taip atšaukta ir nebuvo,
o net kai bus atšaukta —
ką bepakeis saujelė disidentų
su plakatais “kur pradanginot Vijoną?”

Visų atstumtas Hugo

savo kailiu patyrė,
kad posakis “gaut hemorojų”
turi ne vien perkeltinę reikšmę.
Užtat dabar gyvuoja šou verslas
ir galima rašinėti žodžius jo muzikai.

Gonkūras
vis rašo gyvai interneto dienoraštį.
Kenčia asmenybės susidvejinimį.

Folkneris ir Markesas
konkuruoja turizmo paslaugų rinkoj
ir siūlo karštus turus
Į Makondą ir Įoknapatofą.

Ir vien tik Katulas
didesnių nepatyrė permainų:
jis, kaip ir prieš gerus du tūkstančius metų,
aprauda savos mylimosios žvirblelį.
Žinote, paukščių gripas...

iš baltarusių kalbos vertė Vladas Braziūnas

Прогрес у літературі

А все-таки мав рацію
французький казкар,
який клявся й божився,
що він таки є, прогрес у літературі.

Сучасний Гомер
зовсім не залежить
від збоїв електроенергії,
повністю може керувати
новою Національною бібліотекою,
хоча в душі на крихту заздрить
Ронсару й Бетховену:
найкращі творчі вечори
проводять у клубі товариства глухих.

Сапфо
більше не балотується на посаду
десятої музи —

зрелася на користь кінематографа;
і хоч не спізнала щасливого кохання,
зате отримала свого нобеля
за пропаганду політкоректності,
обігнавши Верлена, Рембо і Жорж Санд.

Старий Анакреонт
давно покинув пити
і може тільки мріяти про дівчаток,
зате ввійшов у програму
всіх шкіл та університетів Греції.

Війон
уповні відчув
всемогутність правозахисників,
хоч у країні так і не скасували
смертної кари,
а навіть якщо скасують —
що змінить купка дисидентів
з транспарантами “Де Війон?”

Усіма покинутий Гюго
на власному досвіді звідав,
що вираз “мати геморої”
має не тільки переносне значення.
Зате тепер є шоу-бізнес
і можна писати слова на музику.

Гонкур
веде живий журнал в інтернеті.
Покутує на роздвоєння особистості.

Фолкнер і Маркес
конкурують на ринку турпослуг,
пропонуючи гарячі тури
в Йокнапатафу й Макондо.

І тільки Катул
не відчув особливих змін:
як дві тисячі з лишком років тому,
він оплакує горобця своєї коханої.
Пташиний грип, знаєте...

переклала Галина Крук

Pokrok v literatuře

A přece měl pravdu
francouzský pohádkář,
který dával ruku do ohně za to,
že v literatuře existuje pokrok.

Dnešní Homér
není nijak závislý
na výpadcích proudu,
může klidně řídit
novou Národní knihovnu,
i když v duši
trochu závidí
Ronsardovi a Beethovenovi:
nejlepší večerní čtení
se konala v Kulturním domě neslyšících.

Sapfó
už nekandiduje na místo desáté múzy,
vzdala se kandidatury ve prospěch kinematografie;
i když nepoznala šťastnou lásku,
zato dostala svoji Nobelovku
za propagaci politické korektnosti
a předhonila v tom Verlaina, Rimbauda a Georges Sandovou.

Starý Anakreon
dávno nechal pítí
a může jen snít o holkách,
na oplátku je v seznamu povinné četby
všech řeckých škol a univerzit.

Villon
naplno pocítil všemocnost ochránců lidských práv,
i když v zemi pořád nezrušili
trest smrti,
a i když zruší —
co změni hrstka disidentů
s transparenty „Kam se poděl Villon?“

Zavržený všemi Hugo
poznal z vlastní zkušenosti,
že výraz „osina v zadku“

má nejen přenesený smysl.
Zato teď máš showbusiness
a můžeš psát texty na hudbu.

Goncourt
píše svůj blog na internetu.
Trpí rozdvojením osobnosti.

Faulkner a Márquez
soutěží v turistické branži
a nabízejí horké výlety
do Yoknapatawphy a Maconda.

A pouze Catullus
nepocítil zvláštních změn:
jako před dvěma a něco tisíci lety
oplakává vrabce své milované.
To víte, ptačí chřipka...

přeložil Max Ščur

Progress i litteraturen

Den franska sagoberättaren,
som vid gud bedyrade
att det fanns en utveckling i litteraturen
hade rätt trots allt.

Dagens Homeros
är ingalunda beroende
av några elavbrott,
och kan utan tvekan leda
det nya Nationalbiblioteket,
fast innerst inne är han lite avundsjuk
på Ronsard och Beethoven:
de bästa litteraturafnarna
arrangerades i de dövas föreningslokal.

Sapfo
kandiderar inte längre till posten
som den tionde musan —
hon avstod till förmån för filmkonsten;
och även om hon inte fick uppleva den lyckliga kärleken

så har hon ändå fått sitt Nobelpris
för den politiska korrekthetens propaganda
efter att ha gått om Verlaine, Rimbaud och George Sand.

Den gamla Anakreon
slutade dricka för länge sen
och kan nu bara drömma om flickor,
men i genlängd är han med i alla grekiska skolors
och universitets läroplaner.

Villon
erfor till fullo
människorättsförsvarens allsmäktighet,
fast dödsstraffet avskaffades inte i landet,
och även om det blir avskaffat —
vad kan en handfull dissidenter
med banderollerna ”Var är Villon?”
förändra?

Den av alla utstötta Hugo
vet av egen erfarenhet
att uttrycket ”ont i arslet”
inte bara har en överförd mening.
Men i genlängd finns det idag show business
och man kan skriva ord till musik.

Goncourt
bloggar numera på internet
och lider av personlighetsklyvning.

Faulkner och Márquez
konkurrerar på researrangörsmarknaden,
erbjuder ”sista minuten resor”
till Yoknapatawpha och Macondo.

Det är bara Catullus
som inte känner av några särskilda förändringar:
liksom för två tusen och nånting år sedan,
begråter han sin älskades gråsparv.
Fågelinfluensan, ni vet...

översättning Dmitri Plax

Пайсці і не вярнуцца

Наступны прыпынак —
Блышыны рынак.

І ты лавіруеш паміж
прыпаркаванымі роварамі,
баючыся зачапіць,
каб не спрацавала сігналацыя,

покуль мелодыя ў навушніках
змешваецца з навакольнымі гукамі
ў вялікім і маленькім
кывабегу тваёй музыкі,
а твой унутраны экскурсавод
абвясчае:
наступны прыпынак —
Блышыны рынак.

І мясцовы ляўша
паказвае табе ўмоўны знак:
ці то “перамога”,
ці то “хутчэй гані два еўра
за ўсё, чаго табе не хапала
для поўнага кайфу”:

- трохструнная гітара;
- дзіцячыя гальштукі;
- электраштопары;
- памперсы з рукавамі;
- граблі з масажнымі насадкамі;
- канькі для блізарукіх;
- супрацьтанкавыя галёшы;
- святлафоры для дому;
- насценны тостар з зязюляй;
- швейцарскі гадзіннік з выкідным лязом;
- друкавальная машынка “Зінгер”,
    пяць пар нагавіцаў пад капірку;
- пляшка патэфоннай гарэлкі,
    78 абаротаў за хвіліну;
- парнаграфічныя карты
    сакрэтных аэрадромаў...

І ты ўжо блізкі да стану,
калі трамваі спыняюцца

проста ля дзвярэй тваёй свядомасці
і вязуць на другі паверх.

Кола замкнулася.
Выйсця няма.
Наступны прыпынак —
Блышыны рынак.

Never Come Back

The next stop is
The indoor flea market.

And you're threading your way
Between parked bicycles
Afraid of knocking into one
And setting the alarm off,

While the music in your headphones
Is mixing up with street sounds
In the pulse of your music,
And your inner guide tells you:
The next stop is
The indoor flea market.

And the local all-round expert
Is waving two fingers at you,
Either "Victory" or "Quick!
Two Euros for everything
You didn't even know you needed
To make your life complete—satisfaction guaranteed!"

It's an Innovations catalogue come to life:
A three-string guitar for playing songs you only half know;
A rake with interchangeable prongs:
Clear the garden, then massage your aching back;
Skates for the short-sighted and anti-tank galoshes;
Traffic lights for the home—no more hallway pile-ups;
A wall-mounted cuckoo-toaster;
A Swiss Army watch with a pull-out corkscrew;
A Singer typewriter that makes carbon copies
Of up to five pairs of trousers;
Wind-up gramophone whisky —78 staggers a minute;

Pornographic cards of secret aerodromes...

And you are almost in the state
When trams stop right outside
The door of your consciousness
And take you to the next floor.

A circle is formed.
There is no way out.
The next stop
Is always the indoor flea market.

translated by David Kennedy

Išeiti ir negrižti

Kita stotelė —
blusų turgelis

Ir tu laviruoji tarp
pastatytų dviračių,
bijodamas užkliudyti,
kad nesuveiktų signalizacija,

melodija ausinėse
sumišusi su aplinkiniais garsais
didžiajame ir mažajame
tavo muzikos kraujotakos rate,
o tavo vidinis pranešėjas
skelbia:
kita stotelė —
blusų turgelis.

Ir čionykštis kairiarankis
rodo tau sutartinį ženklą:
ar tai reiškia „pergalė“,
ar „greitai trauk du eurus
už viską, ko tau trūksta
iki visiško kaifo“.

- tristygė gitara;
- vaikiški kaklaraiščiai;
- elektros kaiščiai;

- sauskelnės su rankovėmis;
- grėbliai su masažuojančiais antgaliais;
- pačiūžos trumparegiams,
- prieštankiniai kaliošai;
- naminiai šviesoforai;
- lauko gruzdintuvė su gegute;
- šveicariškas laikrodis su išmetama geležte;
- spausdinimo mašinėlė „Singer“;
- penkios poros klešnių per kalnę,
- buteliukas patefoninės degtinės,
- 78 apsisukimai per minutę,
- pornografinės kortos — slaptų
- oro uostų žemėlapiai

Ir tu jau artėji prie būklės,
 kai tramvajai sustoja
 tiesiai prie tavo sąmonės durų
 ir veža į antrą aukštą.

Ratas užsidaro.
 Nėra išeities.
 Kita stotelė —
 Blusų turgelis.

iš baltarusių kalbos vertė Vytas Dekšnys

Gehen und nicht zurückkommen

Nächster Halt —
 Flohmarkt.

Und du lavierst dich durch
 die geparkten Fahrräder.
 weichst ihnen vorsichtig aus,
 fürchtest das Alarmschillen.

während die melodie im Kopfhörer
 sich vermischt mit dem Lärm der Umgebung
 im großen und kleinen
 Kreislauf deiner Musik,
 und dein innerer Stadtführer
 ausruft:
 nächster Halt —

Flohmarkt.

Und der Zweithändler hier
zeigt dir ein bekanntes Zeichen:
mag sein er meint „Victory“
oder „schieb mal 2 Euro rüber
ich hab alles, was dir fehlt
für das perfekte Glück“:

- eine dreisaitige Gitarre
- Kinderkrawatten
- elektrische Korkenzieher
- Pampers mit Ärmeln
- Schrubber mit Massageaufsatz
- Schlittschuhe für Kurzsichtige
- Panzerabwehrpantoffeln
- Heim-Ampeln
- Kuckuckstoaster mit Ständer
- eine Schweizer Uhr mit herauspringender Klinge
- ein Singer-Drucker
mit 5 kopierten Hosen
- eine Flasche Grammophonschnaps
78 Umdrehungen/min.
- pornographische Karten
geheimer Fluglandebahnen

Und fast bist du schon soweit...
Als die Tramwaggons halten
Direkt vor der Tür deines Bewusstseins
Um dich in die erste Etage zu bringen.

Der Kreis hat sich geschlossen.
Kein Ausweg.
Nächster Halt —
Flohmarkt.

aus dem Belarussischen von Hendrik Jackson

Pojść i nie wracać

Przystanek sąd, przystanek park,
następny przystanek:
Pchli Targ.

A ty lawirujesz pośród
wtrynionych na parking rowerów,
bojąc się zahaczyć,
żeby nie włączył się alarm,

tymczasem melodia w słuchawkach
miesza się z dookolnymi głosami
w wielkim i małym
krwiobiegu twojej muzyki
a twój wewnętrzny pilot wycieczki
ogłasza:
następny przystanek:
Pchli Targ.

I miejscowy mańkut
pokazuje ci umowny znak:
czy to „zwycięstwo”,
czy: „lepiej goń za dwoma euro
na wszystko, czego ci brakuje,
żeby było całkiem cool”:

- trójstrunna gitara;
- dziecięce krawaty;
- elektryczne korkociągi;
- pampersy z rękawami;
- grabie z nasadkami do masażu;
- łyżwy dla krótkowidzów;
- kalosze przeciwczołgowe;
- domowe światła uliczne;
- toster ścienny z kukulką;
- szwajcarski zegarek ze sprężynowym ostrzem
- mała maszyna do pisania marki „Singer”,
pięć par spodni przez kalkę;
- butelka patefonowej wódki,
8 obrotów na minutę;
- pornograficzne zdjęcia
tajnych lotnisk.

I oto już jesteś bliski stanu,
kiedy tramwaje zatrzymują się
tuż przy drzwiach twojej świadomości
i wiozą cię na pierwsze piętro.

Koło się zamknęło.

Wyjścia nie ma.
Następny przystanek:
Pchli Targ.

przełożył Leszek Engelking

Шти й не повернутися

Наступна зупинка —
Блошиний ринок.

І ти лавіруєш поміж
припаркованих велосипедів,
боячись зачепити,
щоб не спрацювала сигналізація,

доки мелодія в навушниках
зміщується з навколишніми звуками
у великому й малому колі
кровообігу твоєї музики,
а твій внутрішній екскурсовод
оголошує:
наступна зупинка —
Блошиний ринок.

І місцевий лівша
подає тобі умовний знак:
не то “перемога”,
не то “чимдуж викладай два євро
за все, чого тобі не вистачало
до повного кайфу”:

- трьохструнна гітара;
- дитячі краватки;
- електроштопори;
- памперси з рукавами;
- граблі з масажними насадками;
- ковзани для близоруких;
- протитанкові галоші;
- домашні світлофори;
- стаціонарний тостер з зозулею;
- швейцарський годинник з викидним лезом;
- друкарська машинка “Зінгер”,

п'ять пар штанів під копірку;
- пляшка патефонної горілки,
78 обертів на хвилину;
- порнографічні карти
секретних аеродромів...

І ти вже близький до стану,
коли трамваї спиняються
прямо перед дверима твоєї свідомості
і везуть на другий поверх.

Коло замкнулося.
Виходу немає.
Наступна зупинка —
Блошиний ринок.

переклала Галина Крук

Пойти и не вернуться

Следующая остановка —
Блошиный рынок.

И ты лавируешь между
припаркованными велосипедами,
боясь задеть,
чтоб не сработала сигнализация,

покуда мелодия в наушниках
смешивается с посторонними звуками
в большом и малом кругах
кровообращения твоей музыки,
а твой внутренний гид
объявляет:
следующая остановка —
Блошиный рынок.

И местный левша
делает тебе условный знак:
то ли «победа»,
то ли «быстро гони два евро
за все, чего тебе не хватало
для полного кайфа»:

- трехструнная гитара;
- детские галстуки;
- электроштопоры;
- памперсы с рукавами;
- грабли с массажными насадками;
- коньки для близоруких;
- противотанковые галоши;
- светофоры для дома;
- настенный тостер с кукушкой;
- швейцарские часы с выкидным лезвием;
- печатная машинка «Зингер»,
пять пар штанов под копирку;
- бутылка патефонной водки,
78 оборотов в минуту;
- порнографические карты
секретных аэродромов...

И ты уже почти приехал,
трамваи останавливаются
прямо у дверей твоего сознания
и везут на второй этаж.

Круг замкнулся.
Выхода нет.
Следующая остановка —
Блошиный рынок.

перевёл Игорь Белов

Att gå och inte återvända

Loppmarknaden nästa —
avstigning för de flesta.

Och du kryssar mellan
de parkerade cyklarna,
rädd att råka nudda dem
och utlösa larmet,

medan melodin i hörlurarna
blandas upp av ljuden runtomkring
i din musiks stora och lilla

blodkretslopp
och din inre guide
annonserar:
Loppmarknaden nästa —
avstigning för de flesta.

Och en lokal snitsare
ger dig en hemlig signal:
är det ett segertecken,
eller betyder det bara: ”fram med två euro
så ska du få allt du saknar
för att uppnå eufori”:

- en tresträngad gitarr;
- barnslipsar;
- elkorkskruvar;
- blöjor med ärm;
- krattor med massagestavar;
- skridskor för närsynta;
- pansarvärnsgaloscher;
- trafikljus för hemmet;
- golvbrödrost med gök;
- schweizisk klocka med utfällbart blad;
- skrivmaskinen ”Singer”:
fem par karbonkopierade byxor;
  - en flaska grammofonvodka:
78 varv i minuten;
  - pornografiska kort
över hemliga flygplatser...

Och du är nära det tillstånd
då spårvagnar stannar
framför dörrarna till ditt medvetande,
och tar dig upp till andra våningen.

Cirkeln är sluten.
Det finns ingen utgång.
Loppmarknaden nästa —
avstigning för de flesta.

översättning Dmitri Plax

Плакалі, знаєм!

Хлопчык трох гадоў
кrotchыць побач з маці,
а потым як зваліцца,
як трахнецца аб асфальт!
Каленка разбітая ў кроў,
але не плача,
трохгадовыя мужчыны не плачуць,
падымаецца, атрасаецца
і незалежным тонам прамаўляе:
“Ледзь не ўпаў!”

Хлопчык чатырох гадоў
ляжыць на аперацыйным сталі
і вось-вось заплача,
бо які ён ужо мужчына,
калі цёця доктар корпаецца
чымсьці жалезным яму ў пісі,
дзякуй, хоць бацькоў не пусцілі.

Хлопчык пяці гадоў
дачакаўся смачнай перадачы
у свой загарадны туберкулёзны санаторый,
і на радасцях з’еў яе ўсю,
вось толькі памыліўся шафаю,
а потым дзяўчынка нешта шукала ў ёй,
нічога не знайшла й заплакала,
і хлопчык з ёй за кампанію,
бо хрэн з імі, з апельсінамі,
у санаторыі карантын
і бацькоў зноў не пусцілі,
вунь яны там, за акном,
махаюць яму рукамі,
покуль ён жарэ чужую перадачу...

Бацька трохмесячнай дачкі
па дарозе ў лазерную клініку
падслухоўвае размову.

Хлопчык трох гадоў
кrotchыць побач з маці.
“Мама, а ведаеш, ты таксама памрэш!”
“Што ты такое вярзеш?!”
Ты што, хочаш, каб твая мама памерла?”
“Не, я не хачу. Я проста нагадваю”.

Госпадзе,
хай доктарка з лазернай лінзаю не памыліцца,
беражы ў дарозе ўсіх Тваіх раздзяўбаяў,
усіх сляпых
і тых, каму сёння закапалі вочы.

Verkèm, žinom!

Trejų metų berniukas
žengia kartu su motina
ir staiga kaip dribs,
kaip nusivers ant asfalto!
kruvinai susimušė kelį,
bet neverkia,
trimečiai vyrai neverkia,
pasikelia, nusivalo
ir nepriklausomu tonu sako:
„vos nenuvirtau“.

Ketverių metų berniukas
guli ant operacinio stalo
ir tuoj, tuoj pravirks,
nes koks jis ten vyras,
jei teta daktarė krapštosi
kažkoku geležiu jam po pimpaliuką
ačiū, kad nors tėvų neįleidot.

Penkerių metų berniukas
sulaukė siuntinio su gardėsiais
savo užmiesčio tuberkuliozininkų sanatorijoje
ir iš džiaugsmo suvalgė viską iš karto,
tik kad supainiojo spinteles,
o paskui mergaitė kažko ten ieškojo,
nieko nerado ir pravirko,
ir berniukas su ja dėl kompanijos,
nes velniai nematė tų apelsinų,
sanatorijoje vėl karantinas
ir tėvų vėl neįleido,
jie štai ten už lango
mojuoja jam rankomis,
kol jis valgo svetimą siuntinį...

Trijų mėnesių dukros tėvas
pakeliui į okulistinę kliniką
nugirsta pokalbį.

Trejų metų berniukas
žingsniuoja kartu su motina.
„Mama, žinai, ir tu numirsi!“
„Ką čia šneki?!“
Nejau nori, kad tavo mama numirtų?“
„Ne, aš nenoriu. Aš tiesiog primenu.“

Viešpatie,
tegu daktarė su lazerine linze nesuklysta,
saugok kelyje visus savo pajodžargas,
visus akluosius
ir tuos, kuriems šiandien prilašinta į akis.

iš baltarusių kalbos vertė Vytas Dekšnys

Wir weinten schon, wir wissen es!

Ein dreijähriger Junge
marschieret neben seiner Mutter
und fällt plötzlich hin,
patsch, auf den Asphalt!
Das Knie blutet,
er weint aber nicht,
denn dreijährige Männer weinen nicht,
er steht auf, schüttelt den Schmutz ab
und sagt souverän:
„Fast wäre ich hingefallen!“

Ein vierjähriger Junge
liegt auf dem Operationstisch
und weint beinahe,
denn was für ein Mann wäre er,
wenn die Frau Ärztin mit einem eisernen
Ding an seinem Schniepel herum macht,
zum Glück durften die Eltern das nicht sehen.

Ein fünfjähriger Junge
bekam endlich ein Paket mit Leckereien,
im Tuberkulose-Sanatorium auf dem Lande

und erfreut aß er es ganz auf,
nur verwechselte er die Schränke,
ein Mädchen suchte nach etwas in ihrem Schrank,
fand nichts und weinte,
der Junge weinte mit,
denn schieß drauf, auf diese Orangen,
denn das Sanatorium hat Quarantäne,
die Eltern durften ihn wieder nicht besuchen,
da sind sie, aus dem Fenster zu sehen,
winken ihm mit den Händen,
und er aß das Paket auf, das ihm nicht gehörte...

Der Vater eines dreimonatigen Mädchens
lauscht unterwegs in die Laserklinik
einem Gespräch.

Ein dreijähriger Junge
marschiert neben seiner Mutter.
„Mama, weißt du, dass du auch sterben wirst!“
„Was sagst du nur?!“
„Willst Du, dass deine Mutter stirbt?“
„Das will ich nicht. Ich erinnere bloß daran.“

Gott,
lass die Hand der Ärztin mit der Laserlinse nicht zittern,
beschütz all deine tapferen Kinder, die unterwegs sind,
beschütz all die Blinden
und die, die heute Augentropfen bekamen.

aus dem Belarussischen von Katja Ivanouskaja

Wilczki morskie

Trzyletni chłopiec
kroczy obok matki,
a potem jak się nie wywali,
jak nie trzaśnie o asfalt!
Kolanko rozbite do krwi,
ale nie płacze,
trzyletni mężczyźni nie płaczą,
podnosi się, otrząsa
i pewnym głosem przemawia:
„Ale bym się przewrócił!”

Czteroletni chłopiec
leży na stole operacyjnym
i już prawie płacze,
bo jaki tam z niego mężczyzna,
skoro ciocia doktor dłubie
czymś żelaznym w jego siusiaku,
dobrze chociaż, że rodziców nie wpuścili.

Pięcioletni chłopiec
doczekał się smacznej paczki
do swojego zamiejskiego sanatorium dla gruźlików,
i z radością pożarł ją całą,
tylko pomylił szafki.
A potem dziewczynka czegoś w szafce szukała,
niczego nie znalazła i popłakała się,
i chłopczyk z nią dla towarzystwa,
bo chrzanić ich, ich pomarańcze,
w sanatorium kwarantanna
i rodziców znów nie wpuścili,
stoją tam sobie, za oknem,
machają do niego rękami,
a on zażera się cudzą paczką.

Ojciec trzymiesięcznej córki
na progu kliniki okulistycznej
podsluchuje rozmowę.

Trzyletni chłopiec
Kroczy obok matki.
„Mamo, a wiesz, że ty też umrzesz?”
„Co też ty opowiadasz?!”
Czyżbyś chciał, żeby twoja mama umarła?”
„Nie, nie chcę. Ja po prostu przypominam”.

Boże,
niech się lekarka z soczewką okulistyczną nie pomyli,
strzeż w drodze wszystkich Twych olewaczy,
wszystkich ślepych
i tych, którym dziś zakropili oczy.

przełożyła Katarzyna Bortnowska

Плакали, знаем!

Мальчик трех лет
шагает рядом с мамой,
а потом как свалится,
как трахнется об асфальт!
Коленка разбита в кровь,
но не плачет,
трехлетние мужчины не плачут,
подымается, отряхивается
и с независимым видом говорит:
«Чуть не упал!»

Мальчик четырех лет
лежит на операционном столе
и вот-вот заплачет,
потому что какой он уже мужчина,
когда тетя доктор копается
чем-то железным у него в писе,
спасибо, хоть родителей не пустили.

Мальчик пяти лет
дождался сладкой передачи
в своем загородном туберкулезном санатории,
и на радостях съел ее всю,
вот только ошибся шкафчиком,
и потом девочка что-то искала в нем,
ничего не нашла и заплакала,
и мальчик с ней за компанию,
потому что хрен с ними, с апельсинами,
в санатории карантин
и родителей снова не пустили,
вон они там, за окном,
машут ему руками,
пока он жрет чужую передачу...

Отец трехмесячной дочки
по дороге в лазерную клинику
подслушивает разговор.

Мальчик трех лет
шагает рядом с мамой.
«Мама, а знаешь, ты тоже умрешь!»
«Что ты несешь?!»

Ты что, хочешь, чтоб твоя мама умерла?»
«Не, я не хочу. Я просто напоминаю».

Господи,
пусть врачиха с лазерной линзой не ошибется.
Береги в дороге всех Твоих раздолбаев,
всех слепых
и тех, кому сегодня закапали глаза.

перевёл Игорь Белов

Плакали, знаємо!

Хлопчик трьох років
крокує поруч із мамою
а потім як звалиться,
як трахнеться об асфальт!
Коліно розбите в кров,
але не плаче,
трьохрічні чоловіки не плачуть,
підіймається, обтрушується
і незалежним тоном промовляє:
“Ледве не впав!”

Хлопчик чотирьох років
лежить на операційному столі
й ось-ось заплаче,
бо який він уже чоловік,
коли тьотя лікар порпається
чимось залізним йому в пісі,
дякувати, хоч батьків не пустили.

Хлопчик п'яти років
дочекався смачної передачі
до свого заміського туберкульозного санаторію,
і на radoщах з'їв її всю,
ось лише помилився шафкою,
а потім дівчинка щось шукала в ній,
нічого не знайшла й заплакала,
і хлопчик з нею за компанію,
бо хрін з ними, з апельсинами,
в санаторії карантин
і батьків знов не пустили,

он вони там, за вікном,
махують йому руками,
доки він жере чужу передачу...

Батько тримісячної доньки
по дорозі до лазерної клініки
підслуховує розмову.

Хлопчик трьох років
крокує поруч із мамою.
“Мамо, а знаєш, ти так само помреш!”
“Що ти несеш?!”
Ти що, хочеш, щоб твоя мама померла?”
“Ні, я не хочу. Я просто нагадую”.

Господи,
хай лікарка з лазерною лінзою не помилиться,
бережи в дорозі всіх Твоїх роздовбаїв,
усіх сліпих
і тих, кому сьогодні закрапали очі.

переклав Сергій Жадан

Víme, oplakali jsme to!

Tříletý chlapeček
kráčí vedle matky
a zničehonic se svalí
a pořádně sebou praští o asfalt!
Koleno je rozbité do krve,
ale on nebrečí,
tříletí muži nebrečí,
zvedá se,
opráší se,
a nezávislým tónem říká:
„Málem jsem upad!“

Čtyřletý chlapeček
leží na operačním stole
a jen tak tak, že se nerozbrečí,
protože jaký z něj může být chlap,
když se mu paní doktorka hrabe
v pindíku nějakým želízkiem,

alespoň že za nepřítomnosti rodičů.

Pětiletý chlapeček
se dočkal chutného balíčku
ve svém mimoměstském protituberkulózním sanatoriu
a samou radostí ho celý snědl,
jenže si splet skříňku,
a pak v ní holčička něco hledala,
nenašla nic a rozbřečela se,
a spolu s ní chlapeček,
protože nasrat na ty pomeranče,
sanatorium je v karanténě
a rodiče zase nepustili,
jsou tam za oknem, podívej,
mávají na něj,
zatímco se cpe cizím balíčkem...

Otec tříměsíční dcery
cestou na laserovou kliniku
je svědkem rozhovoru.

Tříletý chlapeček
kráčí vedle matky.
„Mami, víš co, taky umřeš!“
„Co to plácáš?!“
„Chceš snad, aby tvá máma umřela?“
„Ne, nechci. Jenom ti to připomínám.“

Pane Bože,
ať jen to doktorka nepoplete s tou laserovou čočkou,
chraň na cestách všechny tvoje rošťáky,
všechny slepce
a ty, jimž dnes nakapali do očí.

přeložil Max Ščur

Vi vet, vi grät!

En treårig pojke
går bredvid sin mor,
faller sedan häftigt,
och slår sig mot asfalten!
Knäet blöder

men ingen gråt —
treåriga män gråter inte.
Istället borstar han av sig
och säger med en självständig ton:
— Jag ramlade nästan!

En fyraårig pojke
ligger på ett operationsbord
och är nära att börja gråta,
för hur förblir man en man
när tant doktorn petar
med något metalliskt i snoppen —
tur att föräldrarna inte släpptes in.

En femårig pojke
fick äntligen paketet med godsaker
till tuberkulossanatoriet på landet
och åt i glädjen upp allt som fanns i det.
Fast han tog miste på skåp
och en flicka började gråta
efter att ha letat i det och ingenting hittat.
Och pojken grät tillsammans med henne
men inte för apelsinernas skull —
sanatoriet är försatt i karantän
och föräldrarna blev inte insläppta nu heller
där står de utanför fönstret
och vinkar
medan han käkar upp någon annans matpaket...

Far till en tremånaders dotter
på väg till en laserklirik
tjuvlyssnar på ett samtal.

En treårig pojke
går bredvid sin mor.
— Mamma, du vet, du kommer också att dö!
— Vad är det du säger?!
Vill du att din mamma ska dö?
— Nej, jag vill inte. Jag bara påminner.

Herre,
låt inte läkaren med laserlinsen begå misstag
skona alla Dina klantarslen, de som är på väg
de blinda
och de som fick ögondroppar idag.

Шчодры вечар

Вечар на мытні. Католікі п'юць заварку.
На ўкраінскай, вядома, сідаюць їсти.
На беларускай, магчыма, кульнулі чарку.
Добра ім, бульбашам, яны атэісты.

Снег на заставах такі ж, як у Вільні й Рызе.
Зорнае неба гоніць думкі аб хлебе.
У Еўразвязе эканамічны крызіс:
эканомяць святло — і зоркі відаць лепей.

Трое бадзягаў. Два з візамі, трэці без візы.
Твары такія, што можна крычаць “горка!”
Кажуць, па Еўраньюс выступалі ганцы з Пізы,
быццам на ўсход ад Шэнгена гарыць зорка.

Пенсіянер-фальксваген — нібы вярблюд аднагорбы.
Фотаробат кіроўцы вядомы мясцовым уладам.
На рухомую стужку складаюць свае торбы.
На маніторы ў мытніцы: золата, смірна, ладан.

Першы з пакетам прэзентаў. На пакеце багоўка.
Ясна, што з беластоцкага супермаркета. Пагаварым-с?
Пан Бальгазарскі Караль, дзе ваша страхоўка?
Мэта паездкі?

Пішыце “зорны турызм”.

Вы, Мельхіёрас Валхваўскас, пачаму без
візы? Па ксераксе?! Групавай?! Трохгадовае даўніны?!
Хто падпісаў дазвол? Генерал-лейтэнант Анобіс?
Так, харэ выдурняцца. Ну вы й звяздуны!

Раптам: “Здароў, Каспяровіч! Зямляк! З-пад Валожына!
На Каляды дадому — у нашым стылі...”
Тут здараецца цуд, хоць і не паложана:
ўсіх траіх — нават лабуса — прапусцілі.

Ражджаство ў Беларусі? Будуць прыгоды на сраку вам —
падарунак для мага. (Валхва? Караля? Звиздуна?)

Недзе над Ракавам
вернікамі і абыякавым,
нібы зорка з ялінкі, свеціць яна.

Wieczór wigilijny

Wieczór, przejście graniczne. Parzoną herbatę pije
Katolik. Ukraińcy, wiadomo, sidają jisty.
Białorusini — prawdopodobnie dali w szyję.
Dobrze im tak, burakom. Taki los ateisty.

Śnieg na granicy taki sam, jak w Rydze czy w Wilnie.
Niebo gwiazdziste rozprasza myśli o chlebie.
W Unii Europejskiej kryzys: oszczędza się pilnie
na świetle — właśnie dlatego lepiej widać gwiazdy na niebie.

Trzech włóczędzów. Gęby jak świńska grypa.
Dwóch — przepisowo, z wizą, trzeci — bez. Ale jazda:
podobno w Euronews opowiadała jakaś ciotka Vipa,
że w niebie na wschód od Schoengen, proszę was, zapaliła się gwiazda.

Emerytowany volkswagen jak wielbłąd jednogarbny.
Kierowca jak własny portret pamięciowy. Święta prostoto!
Włóczędzy na konwejer ładują swoje skarby.
Celniczka na monitorze widzi myrrę, kadzidło i złoto.

Ten pierwszy z torbą prezentów. Biedronka na wizerunku:
jasne, z białostockiego marketu. — Dzień dobry, straż graniczna.
Pan Baltazarski—Król? W jakim pan się udaje kierunku,
cel podróży?
— Niech pan napisze: turystyka astrologiczna.

Pan Melchioras Magauskas? Co jest? Gdzie pańska wiza?
Jak to grupowa?! Nieważna od trzech lat?! Że co, na ksero?!
Że czyj podpis? Generała lejtnanta Anubisa?
Gwiazdciarze w gwiazdę robieni! Taki to wciera dopiero!

A wtem: — Taż pan Kasprowicz! Taż rodak nasz z wioski! Chłopie!
To po naszymu — na Święta do domu! Taż my w tej chwili!
I tutaj stał się cud — w kącie wizy, w kącie kserokopie:
wszystkich trzech hurtem — nawet tego szaulisa — przepuścili.

Wilia na Białorusi? Pałą w łeb równą miarką

wydaje się prezenty dla magów. (Królów? Gwiazdziarzy?).
Przedmieściom i zakamarkom,
wierzącym i niedowiarkom
jak gwiazdka na choince ta jedna w niebie się jarzy.

przełożył Adam Pomorski

Щедрый вечер

Вечер, таможня. Католики пьют заварку.
На украинской, известно, сидаютъ йисты.
На белорусской, верно, кульнули чарку:
им хорошо, бульбашам, они ж — атеисты.

Снег на заставах такой же, как в Риге и Вильнюсе.
Звездное небо — над всей Европой ни тучи.
Евросоюз в экономическом кризисе:
свет экономят — и звезды видать лучше.

Трое бродяг. Двое с визами, третий без визы.
Ряхи такие — празднуют не по-детски!
По «Европьюс» выступали гонцы из Пизы:
на восток от Шенгена звезда загорелась, дескать.

Пенсионер-фольксваген — как верблюд одногорбый.
Фоторобот водителя власти щупают взглядом.
На ползущую ленту сваливают свои торбы.
На экране таможенницы: золото, смирна, ладан.

Первый с пакетом презентов. На пакете «божья коровка».
Из белостокского супера? Поговорим-с?
Пан Балтазарский Кароль, где ваша страховка?
Цель поездки?

Пишите: «звездный туризм».

Вы, Мельхиорас Волхваускас, вы почему без
визы? По ксероксу?! Просрочена две тыщи лет назад?!
Кто подписал разрешение? Генерал-лейтенант Анубис?
Ладно, кончай выделываться! Ну они, блин, звиздят!

Вдруг: «Здоров, Касперович! Земляк... Из-под Воложина?
На Рождество домой — это в нашем стиле!»
Тут совершается чудо, хоть чуду здесь быть не положено:

все троих — даже лабуса — пропустили.

Рождество в Беларуси? Вот приключение на сраку вам!

Не отличишь волхва от полного звиздуна.

А над городом Раковым

(верят? не верят? — всякому!)

словно звёздочка с ёлки, светит Она.

перевёл Сухбат Афлатуни